

15.6.2021

VN/16933/2021
VN/16933/2021-OKM-1

Museovirasto

OKM; Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöskannanotto Museoviraston toiminnasta vuonna 2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tänään päättänyt valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n mukaisesta tilinpäätöskannanotosta Museovirastolle.

1. Tuloksellisuus ja tulostavoitteiden toteutuminen

Museovirasto on pääosin saavuttanut tai ylittänyt sille vuodeksi 2020 asetetut tulostavoitteet. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet on saavutettu pääosin hyvin. Museoviraston on osallistunut keskeisten lainsäädäntöuudistusten valmisteluun ja toimeenpanoon sekä toimialan strategiatyöskentelyyn. Koronapandemia on vaikeuttanut toimintaa erityisesti museoiden yleisötoiminnan ja muun asiakaspalvelun osalta. Koronapandemia aiheutti kävijämäärien laskua erityisesti pääkaupunkiseudun kohteissa, mutta niidenkin osalta tulos on kohtuullinen. Ministeriö osoitti virastolle kompensaaatorahoitusta kahdessa erässä yhteensä 2,3 miljoonaa euroa koronapandemiasta aiheutuvien tulomenetysten kattamiseen. Osa kompensatiomäärästä siirtyi käytettäväksi vuodelle 2021.

Viraston palveluiden kehittämisessä on korostunut asiakaslähtöisyys ja saatavuuden parantaminen. Viraston sähköiset palvelut ovat kehittyneet ja sidosryhmälaisuudet tavoittivat yleisön hyvin verkkopalveluna. Toiminnallista tuloksellisuutta ja tehokkuutta koskevat tavoitteet on saavutettu melko hyvin. Henkisten voimavarojen hallintaa koskevat tulokset ovat säilyneet virastossa koronapandemiasta huolimatta erinomaisella tasolla sekä työhyvinvoinnin että johtamisen osalta.

2. Tuloksellisuuden raportoinnin asianmukaisuus

Museoviraston toimintakertomus ja tilinpäätös on laadittu asianmukaisesti ja huolellisesti ja ne antavat kattavan ja selkeän kuvan viraston toiminnasta vuonna 2020. Valtiontalouden tarkastusviraston antaman tilintarkastuskertomuksen mukaan talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säädöksiä on noudatettu. Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot antavat oikeat ja riittävät tiedot. Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti. Toiminnallisesta tehokkuudesta esitetyistä tiedoista ei ole oleellista huomautettavaa. Sisäisen valvonnan osalta ei tilintarkastajalla ole oleellista huomautettavaa.

3. Viraston toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Tilintarkastajan vuosiyhteenvedossa kiinnitetään huomiota momentilta rahoitettavien 29.80.20 kulttuuri- ja nähtävyyshankkeiden vuokra- ja pääsymaksutulojen budjetointimenettelyihin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

91 359 335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Tilintarkastaja suosittaa, että Museovirasto selvittäisi yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön ja valtionvarainministeriön kanssa mahdollisuudet todeta toimintamenomomentin 29.80.04 päätösoosassa, että toimintamenomomentille nettoutettavia tuloja vastaavia menoja on myös momentilla 29.80.20.

Tuloksellisuuden kuvauksen osalta tilintarkastaja kiinnittää huomiota muita suoritteita koskevan toiminnan alijäämäisyyteen. Tämä johtuu ensisijaisesti pääsymaksuista, joista on laadittu oma kustannusvastaavuuslaskelmansa. Museoviraston tulee yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa selvittää, tulisiko toiminta käsitellä erityislain mukaisena maksullisena toimintana. Muinaismuistolain 15 §:n mukaisten suoritteiden osalta tilintarkastaja toteaa, että tuottojen tulisi kattaa vähintään kustannukset. Tämän osalta ministeriö viittaa käynnissä olevaan muinaismuistolain kokonaisuudistukseen ja sen yhteydessä tehtävään Museoviraston tehtävien kokonaistarkasteluun.

4. Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö jatkaa yhteistyössä Museoviraston kanssa tulosohjauksen kehittämistä sekä arvioi asetettujen tavoitteiden ja mittareiden toimivuutta. Toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden osalta ministeriö ottaa huomioon koronapandemiasta aiheutuneet vaikutukset viraston toimintaan sekä seuraa viraston toimintaedellytysten kehittymistä ja palautumista pandemiakriisistä.

Museovirasto on esittänyt ministeriölle viraston toimitilojen kehittämistä ja toimintojen digitalisointia koskevan hankkeen toteuttamista vuosina 2021-2025. Hankkeen tuloksena viraston tilankäyttö ja palvelut tehostuisivat merkittävästi. Tilatehokkuus paransi nykyisestä 22,5 M2/htv 14,5 m2/htv. Hankkeen toteuttaminen edellyttäisi vuosina 2022-2025 yhteensä 6,86 milj. euron lisärahoituksen osoittamista virastolle. Tämän jälkeen hankkeesta aiheutuva pysyvä vuotuinen toimintamenosäästö olisi noin 1,5 miljoonaa euroa vuodessa. Hanke olisi siten kustannusneutraali vuoteen 2030 mennessä. Ministeriö selvittää hankkeen toteuttamismahdollisuuksia osana valtion talousarviovalmistelua ja julkisen talouden suunnitelmaa.

Ylijohtaja

Riitta Kaivosoja

Kulttuuriasianneuvos

Päivi Salonen

Jakelu Museovirasto

Tiedoksi Valtiokonttori
Eduskunnan tarkastusvaliokunta
VM VVC Valtiovarain controller -toiminto
OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Anita Lehikoinen
Valtiontalouden tarkastusvirasto